

Valgiaraštis yra maitinimo įmonės vizitinė kortelė. Malonu, kai patiekalai skanūs, bet dar maloniau, kai valgiaraščiuose jų pavadinimai surašyti be klaidų.

Taigi būtina atkreipti dėmesį į šiuos dalykus:

1. Kitų šalių bendriniai (rūšiniai) pavadinimai turi būti verčiami, keičiami lietuvių kalbos atitikmenimis, pvz.: *kava latte* (=kava su pienu, pieniška kava; lātė (gali būti vartojamas junginys lātės kava); *cappucino* (=kapučinas, kapučino kava); *icebergo salotos* (=gūžinės salotos); *balzamiko actas* (=balzaminis actas); *pannacotta* (=grietinėlės desertas, grietinėlės putėsiai, panakota); *saliami* (=saliamis) ir kt.

PASTABA. Kitų šalių bendrinių (rūšinių) patiekalų pavadinimų negalima rašyti su kabutėmis, kitu šriftu (kaip simbolinius vardus) ar pramaišiu (vieną žodį – lietuviškai, antrą – užsienietišškai), pvz.: *Vegetariana* (pica) (=vegetariška pica); *mexikana* (pica) (=meksikietiška pica) ir kt.

2. Simboliniai patiekalų vardai rašomi su kabutėmis arba kitu šriftu, pvz.: *Liudvikos Karolinos desertas* (=„Liudvikos Karolinos“ desertas); *Kijevo kotletas* (=„Kijevo“ kotletas) ir kt.

3. Simboliniai pavadinimai, išreikšti daiktavardžio kilmininku ar būdvardžiu, eina prieš pažymimąjį žodį – patiekalo bendrinį pavadinimą, pvz.: *salotos „Bajoro“* (=„Bajoro“ salotos) ir kt.

4. Gaminio bendrinis pavadinimas nerašomas kabutėse, pvz.: „*Radvilų kotletas*“ (=„Radvilų“ kotletas) ir kt.

5. Įvairių gėrimų (rūšių ir porūšių) pavadinimai, išskyrus simbolinius vardus, rašomi be kabučių ir pagal lietuvišką tarimą, pvz.: *amaretas, benediktinas, božolė, burbonas, činzanas, kahoras, kabernė, kalvadosas, martinis, muskatas, rakija, rislingas, vermutas* ir kt.

6. Patiekalo ar gaminio sudėtis ir rūšis nusakoma daugiskaitos forma, pvz.: *kepsnys su paprika* (=kepsnys su paprikomis); *duona su česnaku* (=duona su česnakais); *tuno salotos* (=tunų salotos); *sojos padažas* (=sojų padažas); *citrinų rūgštis* (=citrinų rūgštis) ir kt.

PASTABA. Žuvų patiekalų pavadinimai valgiaraščiuose gali būti rašomi vienaskaita *marinuota menkė; silkės filė su cinamonu; žuvies kukuliai su padažu; kepta menkė su svogūnais; apelsinų padažu*, prekių ir kainų etiketėse – daugiskaita (*silkės be galvų; marinuotos skumbrės; silkių suktinukai; karštai rūkytos strimelės; silkių filė*).

7. Rašant karštuosius patiekalus turi būti nurodoma ne mėsos pavadinimas, bet iš tos mėsos gaminami patiekalai: *kepsniai, pjausniai, maltiniai, muštiniai, troškiniai* ir t. t., pvz.: *vištiena saldžiarūgščiame padaže* (=vištienos kepsnys su saldžiarūgščiu padažu); *keptas liežuvis su troškintomis daržovėmis* (=kiaulių, jaučių liežuvių kepsnys su troškintomis daržovėmis) ir kt.

8. Kai vietos reikšmės nėra, o pasakoma tik patiekalo sudėtis ar forma, netinka vietininkas, pvz.: *svogūnai tešloje* (=svogūnų žiedai su tešlos plutele); *vištiena saldžiarūgščiame padaže* (=vištienos kepsnys su saldžiarūgščiu padažu) ir kt.

PASTABA. Vietininkas tinka tik tuomet, jei produktas yra kito daikto viduje, mirksta padaže, pvz.: *griliažas šokolade, piene virtas karpis; silkių filė aliejuje; ledai krepšelyje (nes valgomas vaflinis krepšelis) arba dešrelės apvalkale (jei apvalkalas būtų valgomas)* ir kt.

9. Veiksmožodinis kokybės kilmininkas (su veiksmo reikšmės atspalviu) su pažyminiu neteiktinas esminiam požymiui reikšti, pvz.: *šalto rūkymo dešra* (=šaltai rūkyta dešra).

10. Įvairių gėrimų (rūšių ir porūšių) pavadinimų simboliniai vardai rašomi kabutėse arba kitu šriftu (valgiaraščiuose negali būti nuodyta vien registruotas patiekalo ar gėrimo ženklas), pvz.: *Coca-cola*

(=gėrimas „Coca-cola“); *Sprite* (=gėrimas „Sprite“), *fanta* (=gėrimas „Fanta“); *Schweppes* (gėrimas „Schweppes“) ir kt.

11. Išskirtinei (rūšinei) ypatybei reikšti pavadinimuose vartotina įvardžiuotinė forma, pvz.: (pica) *speciali* (=specialioji), (padažas) *aštrus* (=aštrusis).

12. Nevartotinos svetimybės, pvz.: *bulvytės fri* (=gruzdintos bulvės (bulvytės), gruzdės); *šampinjonai* (=pievagrybiai); *kalafiorai* (=žiediniai kopūstai).

(Daugiau žr. „Į pagalbą valgiaraščių sudarytojams“ (http://old.vilnius.lt/doc/kalba/I_pagalba_valgiarasciu_tvarkytojams.pdf)).